

Created by IRCO, with and for the
Vietnamese community

Mỗi trẻ em, Mỗi ngày.
Đọc, Nói, Hát, Viết, Chơi



Kính thưa quý phụ huynh,

Phụ huynh đóng vai trò quan trọng nhất trong việc học đọc chữ của con em quý vị.

Khi bạn đọc, nói, hát, viết, và chơi với trẻ em từ lúc mới sinh đến sáu tuổi, bạn đang cung cấp những kinh nghiệm để hình thành trong não bộ trẻ em những yếu tố cần thiết cho việc học sau này. Những kỹ năng này tạo nên nền móng cơ bản cho con em bạn để chuẩn bị vào học lớp mẫu giáo khi đến tuổi.

Trẻ em học mọi lúc mọi nơi. Đó là lý do bạn có thể dạy con em mình được nhiều bằng cách nói đơn giản những gì bạn và trẻ thấy, và cùng làm với nhau trong đời sống hàng ngày. Trẻ càng có cơ hội trò chuyện và học nhiều về ngôn ngữ với quý vị trước khi đi học, thì trẻ càng học đọc sách dễ dàng hơn khi đến trường học sau này.

Cuốn sách nhỏ này sẽ cung cấp cho bạn những hoạt động vui để cùng làm với trẻ em. Chúc bạn vui vẻ!





Đọc

TẠI SAO ĐỌC SÁCH LÀ VIỆC QUAN TRỌNG?

Đọc sách giúp trẻ em xây dựng vốn từ vựng và học về thế giới. Trẻ em càng biết nhiều từ vựng và thích nghe đọc sách sẽ trở thành người đọc sách tốt hơn.

BẠN CÓ THỂ LÀM GÌ?

Cùng đọc sách với trẻ vài phút vài lần mỗi ngày.
Đọc với giọng phấn khởi.

Liên tưởng con bạn vào câu chuyện bằng cách nói về câu chuyện, nhân vật trong chuyện, từ ngữ và tranh ảnh thú vị từ chuyện đọc.

Làm câu chuyện trở nên vui vẻ! Thay đổi giọng nói.
Làm tiếng bò, tiếng vịt, tiếng mèo kêu và làm bộ mặt ngớ ngẩn.

Bạn có thể đọc những câu tục ngữ, ca dao này với các em hàng ngày. Bạn có thể giải nghĩa cho các em hiểu ý nghĩa của từng câu cho các em hiểu rõ nội dung của bài đọc.





Đọc

Công cha như núi Thái Sơn,
Nghĩa mẹ như nước trong nguồn chảy ra,
Một lòng thờ mẹ kính cha,
Cho tròn chữ hiếu mới là đạo con.

Một cây làm chẳng nên non,
Ba cây chụm lại, nên hòn núi cao.

Ta về ta tắm ao ta,
Dù trong dù đục, ao nhà vẫn hơn.

Nhiều điều phủ lấy giá gương,
Người trong một nước, phải thương nhau cùng.

Bầu ơi, thương lấy bí cùng,
Tuy rằng khác giống, nhưng chung một giàn.

Trong đầm gì đẹp bằng sen,
Lá xanh, bông trắng, lại chen nhị vàng,
Nhị vàng, bông trắng, lá xanh,
Gần bùn, mà chẳng hôi tanh mùi bùn.



Trò chuyện

TẠI SAO TRÒ CHUYỆN VỚI TRẺ LÀ VIỆC QUAN TRỌNG?

Bạn càng nói chuyện với con trẻ, bạn càng khuyến khích con bạn biết nói, bạn càng giúp trí não của con bạn học thêm về ngôn ngữ.

Trẻ em càng nói nhiều, càng biết nhiều từ ngữ và nhờ vậy biết đọc dễ dàng sau này.

BẠN CÓ THỂ LÀM GÌ?

Nói về việc bạn đang làm.

Nói về việc bạn định làm.

Nói về việc con bạn đang làm. “Mẹ/Ba thấy con đang cột giấy. Giỏi lắm! Thành thạo cũng hơi khó khăn.”

Nói về những thứ con bạn thích, chẳng hạn như đạp xe.





Trò chuyện

Yêu cầu bé lặp lại bài ca dao vừa đọc: từng chữ, rồi từng câu.
Bạn có thể hỏi bé những câu hỏi ngắn từ việc bé làm hôm nay. Ví dụ như:

“Hôm nay bé làm gì?”

“Bé đi học.”

“Cô giáo dạy bé làm gì?”

“Cô giáo dạy bé hát.”

“Cô giáo dạy bé hát bài gì?”

Bé sẽ nói tên bài hát và bé sẽ bắt đầu hát cho bạn nghe.

Đưa bé ra vườn, cả gia đình cùng ngồi xuống
và hỏi bé nghe âm thanh gì không.

Bé sẽ nói về những âm thanh bé nghe được trong vườn. Ví dụ
như: tiếng dế, tiếng ếch kêu, tiếng nước chảy, tiếng chim hót.

Và cả nhà cùng hát:

“Ra vườn hoa em chơi,

Em muốn hái một bông hoa nào

Nhưng cô dặn: “Em đừng hái”

Nghe lời cô, em ngoan.

Em không hái một bông hoa nào

Khoe sắc thắm, nhìn em hoa cười

Nhớ cô dặn, em không hái

Bông hoa này là của chung

Bông hoa này là của chung.”



Hát

TẠI SAO VIỆC CA HÁT ĐỐI VỚI TRẺ EM LÀ QUAN TRỌNG?

Các bài hát thường có âm điệu chậm do giai điệu tạo thành. Điều này giúp trẻ lắng nghe được những âm thanh đơn giản hơn để tạo nên từ ngữ.

BẠN CÓ THỂ LÀM GÌ?

Hát để cùng nhau vui. Thậm chí bạn không cần ca đúng nhịp điệu. Ca hát với con trẻ sẽ giúp chúng cảm thấy được sống trong sự an bình và tình yêu thương, và chính điều này giúp trí não của trẻ em phát triển tốt đẹp.





Hát

Mở nhạc lên, bé sẽ nhún nhảy, lắc lư theo điệu nhạc, theo vần điệu và nội dung của bài hát. Ví dụ như:

“Kìa con bướm vàng, kìa con bướm vàng
Xòe đôi cánh, xòe đôi cánh”

Lúc này bé sẽ dang hai tay ra giống như hai cánh bướm
“Bướm bướm bay đôi ba vòng, bướm bướm bay đôi ba vòng.”
Bé sẽ xoay người như đang bay.

Hoặc:

“Bà ơi bà, cháu yêu bà lắm,
Tóc bà trắng, bạc trắng như mây,
Cháu yêu bà cháu nắm bàn tay
Khi cháu vâng lời, cháu biết bà vui.”

Vừa hát, bé vừa múa cho phù hợp với nội dung bài hát. Chẳng hạn như:

“Tóc bà trắng, bạc trắng như mây”, bé sẽ vuốt tóc của bé trong lúc hát.

“Cháu yêu bà cháu nắm bàn tay”, bé sẽ nắm bàn tay của bé.

“Khi cháu vâng lời cháu biết bà vui”, bé sẽ khoanh tay lại trong lúc hát và mỉm cười như bà đang mỉm cười.



Viết

TẠI SAO VIẾT LÀ VIỆC QUAN TRỌNG?

Việc viết giúp trẻ em hiểu được những từ trẻ em nói có thể viết ra bằng ký tự - được gọi là chữ cái, và được đọc và nói ra bởi người khác. Các em bắt đầu hiểu rằng viết sẽ chuyển tải ý nghĩa và có mục đích của nó.

BẠN CÓ THỂ LÀM GÌ?

Cho trẻ cầm vật có thể viết. Để viết chì xấp màu, phấn, viết tô màu, viết chì, viết, và giấy vào hộp và khuyết khích trẻ vẽ và quẹt nguệch ngoạc bất cứ lúc nào.





Viết

Đưa cho bé giấy và viết chì tô màu, yêu cầu bé vẽ bé và gia đình, hoặc có hình vẽ sẵn, yêu cầu bé tô màu, hoặc tập đồ theo những chữ hoặc hình có sẵn trong tập vở.

Yêu cầu bé viết ra những gì vui bé đã làm cùng với gia đình. Yêu cầu bé viết về cảnh gia đình đi dã ngoại (chơi ngoài trời) và yêu cầu bé viết ra cảm nghĩ của bé về sinh hoạt đó, nên nhắc bé viết về thời tiết, và hỏi bé có đi chơi như vậy thường xuyên không.

Hoặc:

Yêu cầu bé viết về bữa cơm tối trong gia đình, hoặc những dịp gia đình tập hợp đông đủ.



Chơi

TẠI SAO CHƠI LÀ VIỆC QUAN TRỌNG?

Chơi là cách trẻ em học nhiều nhất. Trẻ em là người học tích cực và hội tụ kiến thức bằng cách “thực hành”. Các em dùng ngũ giác để tìm hiểu môi trường xung quanh. Các em dùng giác quan để tìm hiểu môi trường. Các em đẩy, sờ mó, ném, lắc và thử nghiệm những vật xung quanh vận động như thế nào. Thỉnh thoảng các em sẽ vất đồ chơi bừa bãi, không ngăn nắp, nhưng không vấn đề gì. Bạn sẽ dạy các em sắp xếp đồ chơi ngay ngắn lại sau.

BẠN CÓ THỂ LÀM GÌ?

Hãy tạo cho con trẻ thời gian và địa điểm để chúng được vui chơi trọn vẹn. Đây chính là thời gian trẻ được trực tiếp vui đùa. Trẻ tự quyết định chơi trò chơi nào và cách chơi ra sao. Dễ nhất là tìm những vật đơn giản hàng ngày như: thùng lớn, keo dán, viết vẽ, vật có hình phẳng- những trò chơi vốn đòi hỏi óc tưởng tượng và nhiều kinh nghiệm sáng tạo. Ngày nay có nhiều đồ chơi được bán ra chỉ có một cách chơi. Hãy cho con bạn nhiều thời gian chơi đùa với các trẻ em khác nữa. Trẻ em cùng chơi với nhau sẽ học hỏi được sự hợp tác, cách giải quyết vấn đề và kỹ năng giao tiếp của nhau.



Bạn có thể chơi những trò chơi này với bé và một nhóm từ 5 trẻ trở lên.

ĐẾM SAO



- * Mục đích: rèn luyện trí nhớ, khéo léo
- * Số lượng: 30 người trở lên, có thể chia nhiều nhóm
- * Địa điểm: trong phòng, ngoài sân
- * Thời gian: 5 -> 7 phút

Cách chơi: quản trò hát bài hát: "Một ông sao sáng, 2 ông sáng sao tôi đổ anh chị nào từ 1 hơi đếm hết đến 10 ông sáng sao". Người chơi được chỉ định sẽ đếm: 1 ông sao sáng, 2 ông sáng sao, 3 ông sao sáng, 4 ông sáng sao, ..., 10 ông sáng sao – nếu như người chơi đếm không dứt 1 hơi thì sẽ bị phạt

CHI CHI CHÀNH CHÀNH



- * Cách chơi và luật chơi: Người chơi có thể từ 3 người trở lên. Chọn một người đứng ra trước xòe bàn tay ra các người khác giơ ngón trỏ ra đặt vào lòng bàn tay vào. Người xòe bàn tay đọc thật nhanh: Chi chi chành chành.
Cái đánh thổi lửa.
Con ngựa chết chương.
Ba vương ngũ đế.
Chấp chế đi tìm
Ù à ù ập. Đọc đến chữ "ập" người xòe tay nắm lại, những người khác cố gắng rút tay ra thật nhanh, ai rút không kịp bị nắm trúng thì vào thế chỗ người xòe tay và vừa làm vừa đọc bài đồng dao cho các bạn khác chơi.